

**MISKOLCI EGYETEM
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR**

**PREVENCIÓS SZÁJHIGIÉNIKUS
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK**

MISKOLC

2023

A SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:

Prevenziós szájhigiénikus szakirányú továbbképzési szak
Preventive dental hygienist postgraduate specialisation programme

2. A szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Magyarul: Prevenziós szájhigiénikus
Angolul: Preventive dental hygienist

3. A szakirányú továbbképzési besorolása:

- 3.1. Képzési terület szerinti besorolás: **egészségügyi képzési terület**
- 3.2. A végzettségi szint besorolása:
 - 3.2.1. ISCED 1997 szerint: **5A**
 - 3.2.2. ISCED 2011 szerint: EKKR és MKKR szerint: **7**
 - 3.2.3. Az európai keretrendszer szerint: **alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7**
 - 3.2.4. A magyar képesítési keretrendszer szerint: **alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7**
- 3.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:
 - 3.3.1. ISCED 1997 szerint: **72**
 - 3.3.2. ISCED-F 2013 szerint:

4. A felvétel feltétele:

- Orvos- és egészségtudományi képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél. Pedagógiai képzési területen gyógypedagógiai szakon vagy egészségügyi tanári szakon szerzett, legalább alapképzésben szerzett oklevél.
- Az előbbiektől eltérő, legalább alapképzésben szerzett oklevél (Gazdaságtudományi képzési terület, Jogi képzési terület, Bölcsészettudományi képzési terület, Társadalomtudományi képzési terület, valamint Sporttudományi képzési terület), amelyet a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben meghatározva:

2 oktatási félév (a szakdolgozat elkészítésére és a záróvizsga letételére az utolsó képzési félévben kerül sor)

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

A szakirányú továbbképzésben megszerzendő kreditek száma: **(2x30) 60 kredit**

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A képzés célja olyan szakemberek kibocsátása, akik az egészségtudomány eredményei alapján a szájüregben előforduló betegségek megelőzésével, az egészségvédelem és egészségnevelés alapjait ismerve, orális preventív tevékenységet végeznek, gondozzák a társadalom egyéneit és közösségeit e tekintetben is, ismerik a szájüregi egészség fejlesztésének lehetőségeit.

A preventív szájhygiénikus egészségnevelő tevékenységet végez a szájhygiéné szakterületén, személyre szabottan oktatja a betegeket, hozzátartozóikat. Tájékoztatja a beteget az orálhygiénével kapcsolatos ismeretekről, a szájüregben kialakuló lehetséges szövődményekről, a megelőzés lehetőségeiről, az adott kezelési módszer hatásairól. Együttműködik a beteggel, orvosokkal, az egészségügyi team egyéb tagjaival.

Képességeiket, preventív tevékenységeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik.

7.2. A preventív szájhygiénikus szakmai kompetenciái:

7.2.1. Tudása:

- ismeri a szervrendszereket felépítő struktúrákat, annak sejttani, biokémiai alapjait, a szervrendszerek makroszkópos felépítését
- ismeri az orális régió struktúráinak fejlődését, felépítését, szerkezeti sajátosságait, e struktúrák fiziológiás, diszfunkcionális és patológiás funkcionális működéseit, valamint az orális régiónak a szervezet belső és a külső környezettel való viszonyát
- ismeri a gyakoribb fog- és szájbetegségeket, jártas a gyakoribb orális és a szájtünetekkel is járó általános betegségek rizikófaktorainak ismeretében
- ismeri az egészség, betegség fogalmát és kritériumait
- ismeri az asepsis-antisepsis, nozokómiális surveillance fogalmait, az elkülönített hulladékgyűjtés lényegét és menetét
- ismeri a preventív és pszichoszomatikus gyógyítás lényegét, alapjait
- ismeri a betegség hatásait az egyénre, a beteg ember személyiségének jellemzőit, a betegséghez való viszonyának sajátosságait
- ismeri a különböző életkorokhoz, egészségi állapotokhoz vagy megváltozott élethelyzetekhez kapcsolódó, továbbá a szociálisan, kulturálisan hátrányos helyzetű egyének és közösségek fog- és szájbetegségeinek és a szájtünetekkel is járó szisztémás betegségek szájhygiénikus primer preventív, diagnosztikus, terápiás és rehabilitációs feladatait
- ismeri az etikai alapfogalmakat, az etikus egészségügyi ellátás jellemzőit, hazai viszonylatban az egészségügyi rendszerben előforduló etikai problémákat és azok lehetséges megoldási lehetőségeit, alternatíváit
- ismeri a népesség egészségi állapotát jellemző epidemiológiai mutatószámokat, különösen az orálhygiénés állapotra vonatkozó mutatókat, rizikófaktorait, a népegészségügyi törekvéseket
- ismeri az egészségfejlesztő tevékenységeket, az egészség-tanácsadás lényegét, az egészségi állapotot meghatározó tényezőket, az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati vonatkozásait
- ismeri az orális egészségmegőrzésben, egészségfejlesztésben alkalmazható egyéni és közösségi stratégiák és módszerek elvi alapjait, gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit
- részletesen ismeri a saját szakterületén alkalmazott egészségügyi dokumentáció vezetésének, kezelésének előírásait, valamint az adatszolgáltatással összefüggő szabályokat

- ismeri az orális egészség intézményrendszerének felépítését és működését, a fogorvosi praxis működésének etikai, jogi, adminisztratív és gazdasági szabályozási előírásait, finanszírozási technikáit
- ismeri az infokommunikációs eszközök alkalmazási lehetőségeit az edukáció során
- ismeri az oktatás specialitásait a különböző életkorokban
- ismeri a kommunikáció módszereit és alkalmazásának lehetőségeit az edukáció során, az életkornak megfelelő kommunikációs stratégiákat, a problémafeltáró és problémamegoldó, valamint ösztönző kommunikáció jellegzetességeit
- ismeri a speciális kommunikációt igénylő egyén egészségnevelésének módszereit
- ismeri a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket, tűzvédelmi előírásokat, a mindenkori hatályos jogszabályi előírásokat, és az uniós szabályokat
- ismeri a munkavállaló egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat és a munkaeszközök biztonságos használatát
- ismeri az alapvető jogi, betegjogi fogalmakat, az egészségügyet meghatározó jogszabályokat, etikus és jogkövető magatartás szabályait

7.2.2. Képességei:

A képzés során megszerzett ismeretek, kompetenciák birtokában a szakirányon végző képes lesz:

- az egyén, a család, a közösségek orális egészségnevelésére, egészségének fejlesztésére
- az egészséget károsító tényezőket felismerni
- gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit
- az asepsis-antisepsis szabályai és a nozokomiális surveillance kritériumai, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés szabályai szerint a munkafolyamatokat ellátni, valamint a higiénés szükségletek kielégítésével kapcsolatos (az intézményben alkalmazandó eszközök, eljárások) feladatok ellátására
- adekvát, a beteghez (hozzátartozóhoz) igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban is, hatékonyan kommunikál a pácienssel, családdal, közösséggel, képes a bizalom kialakítására a pácienssel, családdal, közösséggel
- a munkája során a preventív, pszicho-szomatikus szemlélet követésére
- a betegellátás során kompetenciahatárainak megfelelően tájékoztatást nyújtani, betartja az egészségügyi dolgozókra vonatkozó kötelezettségeket, és felismeri felelősségének határait
- a szájüregi megbetegedések és az életmód összefüggéseinek feltárására, a szükséges szűrés, tanácsadás, életmódváltás klinikai alkalmazására
- szakterületének megfelelően képes aktívan közreműködni szűrővizsgálatok szervezésében, és kivitelezésében, egészségfejlesztő anyagok készítésében és alkalmazásában
- képes más szakmák képviselőivel együttműködni, információkat megosztani
- a hatékony infokommunikációs eszközök kiválasztására, alkalmazására az edukáció során
- oktatási tevékenység végzésére egyéni, csoportos formában, személyes kontaktusban és online térben egyaránt
- egyéni orális egészségtervet készíteni, egészség-tanácsadást végezni
- team tagjaként együttműködésre, etikai normák betartására
- a munkavégzése során betartani és betartatni a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat

7.2.3. Attitűdje:

A szakirányon végző:

- nyitott a magas szintű ellátás megvalósítása és a folyamatos fejlődés biztosítása érdekében az új eljárások, szakmai innovációk megismerésére
- a folyamatos szakmai továbbképzésre
- nyitott mások véleményének figyelembevételére, kritikus mérlegelésére, empátiával viszonyul partnereihez, igényt tartva támogató együttműködésükre
- az emberi élet és egészség védelmét középpontba állítva törekszik korrekt szakmai magatartásra, követve a „Nil Nocere” elvét
- preventív szemlélettel végzi munkáját
- nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások követésére, nyitott új infokommunikációs eszközök, eljárások megismerésére és alkalmazására
- reálisan ítéli meg hivatásában betöltött szerepét

7.2.4. Autonómiája és felelőssége:

- prevenciós szakemberként tudatosan törekszik az önfejlesztésre
 - pontosan végzi a munkáját az egészségügyi team tagjaival együttműködve
 - a végzett hallgató önállóan képes szakmájával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására
 - felelősséggel alkalmazza a vizsgálatokhoz és beavatkozásokhoz szükséges anyagokat, eszközöket és berendezéseket, valamint gondoskodik azok beszerzéséről és karbantartásáról
 - minden körülmények között felelősen, figyelembe véve és törekedve a betegek és gondozottak jól-létére és elégedettségére
 - személyes felelősséget vállal a teamben végzett munkájáért
 - felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért, annak tartalmáért
 - Tudományosan és módszertanilag megalapozott szakmai döntéseit, valamint azok következményeit felelősséggel vállalja.
- Prevenziós szakemberként tudatosan törekszik az önfejlesztésre.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A prevenciós szájhigiénikus orális egészségnevelő, oktató tevékenységet végez, fogorvosi rendelőben, oktatási intézményben, fogorvosi praxisban az egészségügyi team tagjaként valamint vállalkozóként, adott jogszabályi feltételek által meghatározott klinikai gyakorlati prevenciós munkát végez önállóan vagy fogorvosi felügyelet mellett, a beteggel és hozzátartozójával közvetlen kapcsolatban és online térben egyaránt hitelesen kommunikál.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

A képzés a következő ismeretköröket/ismereteket öleli fel:

8.1. Alapozó modul	15 kredit
Pszichológiai alapismeretek	3 kredit
Maxillofaciális anatómia	4 kredit
Egészségmegőrzés-egészségfejlesztés pedagógiai alapelvei	4 kredit
Kommunikáció	4 kredit

8.2. Szakmai törzsanyag	32 kredit
Orális medicina	4 kredit
Infekciókontroll a fogászatban	3 kredit
A konzerváló és protetikai fogászat alapjai	4 kredit
Fogászati prevenció ismeretek	6
kredit	
Parodontológia	4 kredit
Gyermekfogászat és fogszabályozás dentálhigiénikusok számára	4 kredit
Betegdokumentációs ismeretek	2 kredit
Szakmai gyakorlat	5 kredit

8.3. Differenciált szakmai törzsanyag	8 kredit
Táplálkozástudomány	2 kredit
Betegjogi ismeretek	2 kredit
Fogászati pszichoszomatika	4 kredit

8.4. Szakdolgozat	5 kredit
--------------------------	-----------------

9. A szakdolgozat kreditértéke:

A szakdolgozat benyújtására a második félévben kerül sor. Kreditértéke 5 kredit. A képzés során szerzett 55 kreditpontot a diplomamunka egészíti ki 60 kreditpontra, mely a záróvizsgára bocsátás feltétele.

10. Szakmai gyakorlat:

Szakmai gyakorlat ideje legalább 3 hét a második félévben, amelyet iskolában, fogorvosi rendelőben, gyermekfogászat – és fogszabályozó szakrendelésen kell eltöltenie.

